

DOMOLJUB

Glasiilo Jugoslovanske Kmetске Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 15 K na leto. — Za Nemčijo 18 K. — Za Ameriko in druge tuje države 20 K. — Posamezne številke se prodajajo po 50 vinarjev.

Spisal in dopisal se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Naročnina, reklamacije in inserati paš Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Naši kmetje proti komunistom.

Jugoslovanska Kmetška zveza se je v svoji seji dne 13. maja 1920 bavila s sedanjim političnim položajem in z zadnjim prevratnim komunističnim poizkusom. Sklenila je sledečo izjavo:

Naša kmetška organizacija smatra za predpogoj ljudskega blagostanja mir in red v državi; zato obsoja vsako gibanje, ki skuša izpremeniti položaj z nasiljem in prevratom. Kakor je naša organizacija pripravljena s organizacijami drugih stanov skupno iskati potov in sredstev za zboljšanje gospodarskih razmer in ozdravljenje vojnih posledic, tako bo z vso svojo organizirano silo podpirala državo in vse one činitelje, ki obsojajo nasilje in prevrat kot politično sredstvo; zato pa naša organizacija pričakuje v tem stremljenju vsestranske podpore od vlade in vseh, ki jim je mar miren in reden razvoj in napredek našega ljudstva in obsoja krvave poskuse komunistov, ki dosedaj še nikjer niso prinesli sreče.

Prava pot.

Deseterica milijonarjev kupiči ogromna premoženja, milijoni delavnega ljudstva stradajo in ne prislužijo toliko, da bi preživeli sebe in svojo družino tudi v zdravih dneh, bolezní nas pa Bog varuji! Nekaj zajedavke je, ki so se zajedle v telo človeške družbe in pijejo kri, človeška družba pa hira na tem, vojni dobičkarji in verižniki žive in še zabavajo in rajajo in zapravljajo in še milijone spravljajo navrh na račun ljudstva, ki poceni dela in svoje potreščine drago plačuje.

Da je tak družabni red potreben temeljitega zdravljenja, ni treba dokazovati. Zopet je tu krščanstvo, ki s svojimi večno veljavnimi načeli kaže edino pravo pot do zadovoljive ureditve teh vprašanj.

1. Vsakdo naj živi v prvi vrsti od svojega lastnega dela. »Kdor ne dela, naj tudi ne je,« to načelo sv. Pavla je večno in neizpremenljivo. Torej vsi — razen otrok, bolnikov in onemoglih — vsi, ki ne delajo, pa naj bodo to postopači, ki se po-

tepajo okrog ter Bogu in ljudem čas kra-dejo, pa naj bodo to veleposestniki, kateri žive samo od visoke najemnine svojih posestev, sami pa samo na lov hodijo in zabave, pa naj bodo to podjetniki-milijonarji in vojni dobičkarji, kateri se kopljejo v obrestih naloženih milijonov — vsi ti so zajedavke, vsi žive na račun drugih in povzročajo draginjo in siromaštvo.

Zato bo potrebno v ljudeh predvsem vzgojiti zavest dolžnosti dela. Dokler se ne bo zavedal slednji človek, da mora delati in sicer pridno delati, toliko časa ne bo nič bolje. Postopaštvo je treba odpraviti, pa naj se to postopaštvo kaže v strganih hlačah ali pa v lepo lakiranih avtomobilih.

Delo, delo in zopet delo! Zato pa tudi tega ne zamolčimo, da se mora tudi naše delavstvo zavedati te dolžnosti, ne samo postopači v preluknjanih čevljih ali oni pri šumečem šampanjcu. In v tem oziru so nam komunisti in socialisti napravili ogromno škodo. Vedno in vedno le povdarjajo pravice delavstva; prav tako! — ali na drugi strani bi morali tudi povdarjati dolžnosti. In mislimo, da ne delamo prav nobene krivice, če trdimo, da je velik del predvsem komunističnega delavstva pozabil na dolžnost pridnega dela, zlasti ker jih komunisti s svojim hujskanjem na prevratne štrajke navajajo na to, da pozabljajo na dolžnost pridnega dela. Če ne bomo izvrševali dolžnosti dela, nam tudi vse pravice ne bodo nič pomagale.

2. Vsakdo naj res tudi živi od svojega dela. Edino zadostno sredstvo, da se človek preživi, je delo, zato mu delo mora donošati toliko, da preživi sebe, svojo družino, se preskrbi za bolezen, starost itd. Zato bo morala skrbeti država, da vsak državljan res more primerno živeti od svojega dela, delavec od svojega in kmet od svojega truda.

Treba postav o delavskih plačah, o delavskih stanovanjih, preskrbi za starost in bolezen, o kmetških domovih, o kmetškem kreditu: sploh zagotoviti tudi vsakemu kmetu, da bo mogel primerno živeti od dela svojih rok.

Toda kje dobiti sredstev? Komur delavec dela, tisti naj plača. Torej kapitalisti naj od svojega dobička toliko odstopijo, da bodo delavci zadostno plačani, imeli zdravo hrano in stanovanje, da se

njihovim ženam ne bo treba potikati po tovarnah in zanemarjati vzgojo in gospodinjstvo, da bodo preskrbljeni za bolezen in starost. In vsak kmet naj ima toliko posestva in toliko gozdov, da bo lahko vodil svoje gospodarstvo, s čimer naj preživi sebe in svojo družino in še za bolezen in starost in izobrazbo svojih otrok nekaj na stran dene. V ta namen naj od veleposestev po primerni ceni dobi vsak kmet toliko posestva, da se bo mogel ob njem preživeti. Kmetijska izobrazba naj se tako dvigne, da bo zemlja največ dajala, kar je možno in bo pridelovanje ceno, kolikor je pač možno. Zato je treba šol, denarja in to naj dajo kapitalisti, ki ne žive samo od svojega dela, temveč zbirajo ogromne dobičke tudi od dela drugih. Zato bo morala država nad vsemi velikimi podjetji imeti svoje nadzorstvo, da bodo res dajali družbi, kar ji gre.

Vseh teh načel pa ni mogoče čez noč udelejštvovati. Pač pa bo morala prihodnja postavadaja stremiti za tem, da se bodo ta načela uveljavila. Največja nevarnost tem načelom je komunizem, ki je povsod, kjer je prišel na vrh, pač vse staro uničil, ni pa nič novega postavil na njegovo mesto. Namesto da bi vir bogastva potom postav in mirnega razvoja napeljali na vse ljudstvo, ga uničijo in zamaše. In konec je, da ni ne tu ne tam nič, nezadovoljstvo in pomanjkanje pa povsod. Večni žalostni zgled: sedanja Rusija, ki se samo v toliko dviga iz zmedenosti, v kolikor se odreka komunizmu in socializmu.

Prava pot pa so neminljiva krščanska načela, na katerih sloni Slovenska ljudska stranka in ki se bo do zadnjega borila, da ta načela prodre v vsaj javnost!

Vlada se je preosnovala.

Po dolgih pogajanjih je vendar prišil v Belgradu do sporazuma. Vlada se je preosnovala v tem smislu, da so vstopili tudi demokratje. Na socialiste in komuniste se niso ozirali. V preosnovani vladi ima dosedanja vladna stranka (radikalci, hrvatska zajednica in ljudska stranka) 10 ministrov, demokrati pa 8. Ministrski predsednik je radikalec Vesnić, minister za notranje zadeve demokrat Davidović, Protić je minister za konstituantno, minister pro-

svete je znani Pribičević, finančni minister demokrat Stojanović; Slovenci imajo dva ministra: dr. Korošec je ostal železniški minister, ker so tudi demokratije uvideli, da bo dr. Korošec naredil najprej red, načelnik liberalne stranke dr. Kukovec pa je postal minister za socialno politiko. Če sedanja vlada reši volilni zakon, bomo zadovoljni. Če bo šlo po sreči, se zdi, da bodo volitve nekako meseca septembra. — Primerno belgrajski vladi se bo preosnovala tudi ljubljanska vlada. Dr. Brejc ostane še nadalje predsednik.

Tudi ženske bodo volile v občinske odbore.

Ljudska stranka je dosegla velik uspeh. Iz Belgrada namreč poročajo, da bo od sedanje ljubljanske vlade predlagani občinski volilni red potrjen. Po tem volilnem redu imajo volilno pravico vsi državljani, moški in ženske, ki so dovršili 21. leto, volilno pravico in dolžnost. Tudi izvoljene smejo biti ženske v občinskih odbore. Liberalni listi so vsi besni, posebno surova »Domovina« zmerja in psuje na vse strani. Da bi imele kmetke žene volilno pravico, to jim ne gre v glavo, dasi se babajo, da so »demokrati«. »Domovina« se v vsaki drugi številki surovo in nesramno norčuje iz našega ženstva; za vse te psovke bo dalo naše ženstvo zaslužen odgovor pri občinskih volitvah.

Mariborske slavnosti.

Samo še dva meseca nas ločita od tabora, katerega priredijo združene katoliške organizacije Jugoslavije. Predpriprave se vršijo že pet mesecev, pa tudi katoliško ljudstvo se pripravlja, da počasti prvi praznik katoliške mladine. Za danes priobčujemo spored zborovanj.

Spored:

Dne 28. julija (sreda). Prihod tekmovalcev za prvenstvo, Jug. katol. dijaštva.

Dne 29. julija (četrtek). Tekma za prvenstvo, zborovanje Jugoslovanske dijaške Lige, zvečer pozdravni večer dijaštva.

Dne 30. julija (petek). Tekma vrst višjih in nižjih oddelkov, Zborovanje dijaštva, zborovanje Orlovskih delegatov, popoldne prihod gostov, zvečer komerz.

Dnu 31. julija (sobota). Orlovsko in orliško zborovanje, kongres fantovskih Marijinih družb, proslava 20 letnice Slomškove zveze, zborovanje Slov. kršč. soc. zveze, Slov. Straža, Jugoslovanske delavske zveze društva kat. rokodelskih pomočnikov, dijaštva, popoldne zborovanje Slov. kat. akademičnega starešinstva, ustanovitev Zveze pevskih in dramatičnih odsekov, skušnje za sv. mašo in javno telovadbo, manifestacija za zasedeno ozemlje, podoknica godb odposlancu sv. Očeta, zvečer slavnostni koncert »Ljubljane« in umetnice-Orlice sestre Kreyzleve iz Brna (klavir), v romarski cerkvi pri oo. frančiškanih večerne slavnosti.

Dne 1. avgusta (nedelja). Slavnostni obhod, sv. maša, slavnostno zborovanje popoldne javna telovadba na Tezmem.

Dne 2. avgusta (ponedeljek). Zborovanje Jug. kmetke zveze, Obrtne zveze, Društva slov. katehetov, Odhod gostov na Ljubljano.

Dne 3. avgusta (torek). Izlet gostov na Bled.

Dne 4. in 6. avgusta. Tridnevni socialni tečaj voditeljev krščanskih socialnih organizacij.

Na delo Vam kličemo — za zmago krščansko!

Iz tajništva JKZ.

Dne 13. t. m. se je vršila seja načelstva JKZ., ki je trajala od 10. pa do pol 15. ure. V predseji je poročal dr. Juretič o organizacijah na Nemškem, Francoskem, Belgijskem in Holandskem; 9 mesecev je proučeval tam kmetstvo in delavsko organizacijo, zato so bila njegova izvajanja vezanimiva.

V tej seji so se obravnavala vsa pereča vprašanja temeljito, zlasti ono o združništvu. Načelstvo je sklenilo pozvati Združno zvezo, da skliče v najkrajšem času sestanek združnikov s sledečim dnevnim redom: 1. Načrt za razširjanje združništva; 2. Načrt za vzgojo in šolanje združnih delavcev. 3. Disciplina in centralizacija združništva.

Glede preskrbe z usnjem je bil sprejet sledeči sklep: JKZ pozivlja dež. vlado v Ljubljani, da naj kmetom zagotovi in dovoli, da smejo zaklati doma toliko živine, kolikor potrebujejo obutali za svojo družino, da smejo torej sami dati kože v strojbo in usnje sami porabiti.

Radi v poklica korožnim vajam sedaj, ko bi imeli dati fantom koso v roko, ne pa puško, je stavljal načel. Brodar na vojnega ministra tozadevno vprašanje. Vprašali smo tudi dravsko divizijsko oblast, ki nam pa še ni odgovorila.

Podrobno se je obravnavalo kmetstvo poselsko in delavsko vprašanje. Sklenili so se važni sklepi.

Poverjeništvu za kmetijstvo se pozove, da ukine naredbo bivše deželne vlade pod dr. Žerjavom z dne 16. prosinca 1920 glede prodaje goveje živine in prašičev, ker ovira ves živinski promet in se dogajajo velikanske zlorabe od strani nekaterih orožniških postaj in glavarstev.

Pri točki o organizaciji kmetijskih zvez se je povdarilo, da so vse kmetijske zveze v smislu pravil dolžne, poročati o delovanju. — Vse kmetijske zveze, tudi podružnice, naj torej poročajo glavnemu tajništvu o vseh sejah in vseh važnejših sklepih!

Zanimiva je bila debata o načrtu kmetijske zbornice. Storili so se koraki, ki jamčijo, da pridemo kmalu do te nujno potrebne ustanove. — O vseh drugih stvarih bomo obvestili posamezne podružnice, ali še vsaj vse okrajne kmetijske zveze.

Dopisovanje na osrednjo pisarno se mora pomnožiti. Le tako je možno dobiti pregled o stanju organizacije. Dopisi naj bodo stvarni, ne pretirani v tem ali onem oziru! — Vse vloge in intervencije naj zveze že doma naslove na merodajno mesto, dobro sestavijo in s stvarnimi razlogi podpro. Enako resolucije. Potem je šele mogoče zadeve hitro pošiljati na merodajna mesta.

Pojasnila daje tajništvo vsikdar o vseh stvareh, zato naj se le vsakdo javi v tajništvu, ko pride v Ljubljano. Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 5. ure. Glavni tajnik pa sprejema samo od 3. do 5. ure popoldan.

Nekaj koledarčkov je še na prodaj. Naj bi ga zveze pokupile!

Razgled po svetu.

Jugoslavija.

j Ljudska stranka v Medjimurju. V Prelogu je imel minister dr. Korošec v spremstvu z uredniki »Seljaških novin« velik shod, kjer se je osnovala gospodarska kmetijska zadruga in več kmetijskih zvez (seljaških demokracij).

j Odpusti komunističnih železničarjev. Železniško ravnateljstvo v Subotici je dosedaj odpustilo 450 železničarjev in 1100 delavcev mažarske narodnosti. Večina od teh je dobila nalogo, da v 24 urah zapusti državo. Kakor se vidi, dr. Korošec z njemu lastno odločnostjo pometa s hujskači in prevratnimi ljudmi.

j Kmetje proti komunistom. V Pančevu so se organizirali kmetje proti štrajkujočim komunistom na ta način, da so prodajali hrano samo onemu, ki se je izkazal z uradnim potrdilom, da ni udeležen pri štrajku.

j Kmetje pripravljeni. 1. maja je v okolici Belgrada bilo pripravljenih 3000 kmetov, da v slučaju komunističnih rabuk pridejo v mesto in komunistovsko vročico malce pohlade. Seveda so se komunisti bali in bili mirni.

j Vojni zakon za celo državo. Regent je podpisal ukaz, s katerim se razširja srbski vojni zakon na celo državo.

j Jugoslovanska književna propaganda (agitacija) v inozemstvu. Doslej je izšlo na Francoskem 125 knjig in brošur, ki obravnavajo jadransko vprašanje v našem smislu, v angleškem jeziku pa 20, pa bo še komaj kaj pomagalo.

j Žalostne številke. V Bosni in Hercegovini je v l. 1908 do 1913 narastlo prebivalstvo od 1,828.379 duš na 1,990.271. Po tem računu bi moralo do l. 1917 prebivalstvo narasti na 2,104.811 duš, v resnici pa je padlo na 1,978.980 duš. V Bosni posebno veliko ljudi umre za jetiko, in sicer na vsakih 100 slučajev smrti je 13 jetičnih. 1913 se je rodilo 82.333 otrok, leta 1917 pa le še 42.517. V drugih pokrajinah naše države bo bržkone podobno.

j Amerikanska. Amerikanski častniki v Splitu so razpisali 50.000 kron nagrade oni ulici, ki bo na določeni dan najbolj čista in urejena.

j Kobilice v Hercegovini. Velikanska množica kobilice se je zaletela v okolico Mostara in spravlja vso setev v veliko nevarnost. Uničili so dosedaj že 12 vagonov teh škodljivcev in dnevno jih usmrte 5—6 tisoč kilogramov.

j Velike množine kobilic v Črni gori. Kobilice, ki pustošijo polja v Bosni, so se v velikih množinah pojavile tudi v Črni gori, kjer prete uničiti setve. Vlada je dala na razpolago 25.000 dinarjev za smodnik in petrolej, da se mrčes pokonča.

REKA.

Se vedno nerešeno vprašanje. Ker se gospodje v Parizu s to stvarjo nečejo nič več pečati, ni preostalo drugega, kot da se Jugoslovani in Italijani sami med seboj pogovore. Naš zunanji minister Trumbič je došel v Belgrad, da dobi navodila za dogovore. Nato je odšel s Pasičem v Pallanzo, neko italijansko mesto, kjer naj bi se sešla z zastopniki italijanske vlade. Medtem pa je italijanski parlament vlado vrgel in naši zastopniki se nimajo s kom pregovarjati. Zato so odpotovali iz Pallanze za toliko časa, da Italijani zopet dobe glavo.

AVSTRIJA.

Draginja na Dunaju. Kakor poročajo avstrijski listi, stane sedaj na Dunaju liter mleka 14 K 76 vin. Cene živilom v Avstriji stalno rastejo, vendar pa je v zadnjem času opažati, da pri nekaterih živilih ne delajo več takšnih skokov kot prej.

Čehi na Dunaju zahtevajo v vsakem okraju po eno šolo zase. Avstrijska vlada je pripravljena zahtevi ugoditi, ker je Dunaj glede prehrane poglavitno navezan na Češko. Vseh čeških šoloobveznih otrok so naštel na Dunaju 24.000.

Komunisti v Lincu so tudi hoteli igrati se prevrat kot pri nas. Socialistična vlada je poslala vojake, ki so s krogli naredili red. Je 7 mrtvih in 21 ranjenih. Naši socialisti niso zavoljo tega nič hudji, hudji so le na slovenske klerikalce, ker so se orožniki na Zaloški cesti drznili braniti svoje življenje.

ITALIJA.

Trst propada, odkar je pod Italijo. Leta 1913. je prispelo v Trst po železnični blaga za skoraj 15 milijonov stotov, a lani le za 4 milijone. Izvozilo se je iz Trsta leta 1913. blaga za 12 milijonov stotov, leta 1919. pa le za 9 milijonov stotov.

Italijanska vlada padla. Italijanska ljudska stranka je v zbornici odrekla svojo podporo Nittijevi vladi, posledica je bila, da je ministrski predsednik Nitti dobil nezaupnico in je moral odstopiti. Vlado bi imel sestaviti socialist Bonomi, ki pa je odklonil.

Dobrodelnost sv. Očeta. Dunajski listi javljajo, da je poslal papež dosedaj že 36 milijonov kron v Avstrijo v pomoč stradalajočim. Te milijone mu pošljejo kristjani vsega sveta v dobrodelne namene. Socialisti, ki imajo vedno polna usta o delu za ljudstvo, tudi od vseh strani milijone nabirajo, a še nikdar ni bilo slišati, da bi jih delili v dobrodelne namene. Da, da pisati in govoriti je lahko, za poštreno in nesebično delo je pa treba krščanske ljubezni in te socialisti in komunisti ne poznajo.

Odlikovanje sv. Očeta. Celemu svetu je znano, kako velikansko delo krščanske ljubezni je izvršil sv. Oče tekom vojske in še po vojski. Ves svet je vpil hosana Wilsonovim 14 točkam, ki naj bi rešile vesoljni svet, a danes ni ne duha ne sluha o njih. Noben narod nima nič od njih. Delo sv. Očeta pa je vilo tisočerm družinam olja v pekoče rane in pokazalo, da nobena druga reč ne bo rešila sveta kot edino le izvajanje krščanskih načel. To svetovno delovanje sv. Očeta priznavajo

celo mohamedanci, ki so poslali te dni v Rim sv. Očetu marmornat spomenik, ki so ga kupili sultan in poglavarji turške in judovske vere na vzhodu. Na spomeniku stoji napis: Dobrotniku ljudstva brez razlike narodnosti in vere v znak zahvale poklanja Vzhod.

ČEHOSLOVAŠKA.

Stranke v češkem parlamentu. Volitve so se izvršile in konec je zelo pisan, tako da bo Čehoslovaško ravno tako težko vladati kot nekdanj Avstrijo. Izvoljenih je 199 Čehoslovakov in 82 Nemcev in Mažarov. To bi bilo seveda zelo preprosto, če bi ne bilo med Čehi tako velikih nasprotstev. Tako pa je skupen nastop Čehov izključen in vlada bo imela velike težave z večino. Najmočnejša stranka so socialisti, ki so dobili 74 poslancev. Ločijo se kot pri nas v desničarje in levičarje (komuniste). Druga stranka v državnem zboru bo agrarna, ki je sicer dobila samo 28 poslancev, a se je njenemu parlamentarnemu klubu pridružilo tudi 6 poslancev obrtniške in 12 poslancev slovaške vladne kmetijske stranke. Tretja po moči bo ljudska stranka s 33 poslanci, ki edina izmed čeških strank stoji na krščanskem stališču. Četrta je narodno socialistična s 24 poslanci, dalje pride demokratska, kapitalistična dr. Kramafeva stranka z 19 poslanci. Kakor vidimo, so na Češkem iste stranke v glavnem kot pri nas. Izmed nemških strank je najmočnejša socialistična, poleg nje sta dve krščanski stranki, in sicer kmetijska z 11 poslanci in krščansko socialna z 10 zastopniki. Mažari in Nemci na Slovaškem so nastopili skupno in krščanski socialisti 5 poslancev, socialisti 4.

Nova vlada. Novo vlado sestaviti je dobil socialist Tusar, dosedanji ministrski predsednik. Skušal je najprvo zvezati vse socialiste, pa ni šlo, ker Nemci niso marali, sedaj išča drugačne večine. Bo zelo težko.

Preganjanje katoličanov na Slovaškem. Slovaški minister Šrobar, odpadnik Ljudske stranke, »krvavi pes Slovaške«, kakor ga imenujejo, prav nič ne odneha v preganjanju katoličanov na Slovaškem. Pregnal je več škofov iz njihovih stolic, da se je polastila država njihovih dohodkov, medtem ko je revne škofe pustil na svojem mestu. Samostani se zapirajo kar po vrsti. Dominikanci so izgnani iz države, v uršulinskih samostanih stanujejo vojaki. Premonstratencem so zaprli zavod in gimnazijo ter so jim celo prepovedali privatno poučevati, da so tako čisto brez kruha. To je socialistična »svoboda«.

FRANCIJA.

Železničarski štrajk.

Pariz. Ravnateljstva državnih železnic in železniških družb so svoje uslužbence zadnjikrat pozvala, naj začno delati in so jih obvestilo, da bodo vztrajala pri zapretenih kaznih. Tudi vlada je železničarje obvestila, da tozadevno pri železničarskih družbah ne bo posredovala.

Težka izguba. Dosedaj je imela Francoska od vseh držav ji pripoznano pokroviteljstvo nad katoličani v vseh vzhodnih

deželah, predvsem v Aziji. Pod krinke tega pokroviteljstva je razširjala seveda svoj politični in gospodarski vpliv na vzhodu, ker za katoliško vero ji pač ni bilo dosti. Sedaj pa je konferenca v San Remu sklenila, da se ta pravica pokroviteljstva Francozom vzame in vsaka država sama prevzame skrb za verske manjšine v svojih azijskih pokrajinah. Za Cerkve to ne bo nič slabše, rajši boljše.

ANGLIJA.

Padanje cen v Angliji. Londonski listi poročajo, da v zadnjem času stalno padajo cene raznim življenjskim potrebščinam. Zlasti cene čevljev in moških oblekam so znatno padle. Cena slanini je padla tekom enega tedna celo za en šiling pri funtu.

Razporoke. Angliji grozi velika nevarnost — uničenje družin. Vpeljana je razporoka, in tožbe za razporoke se čudovito hitro množe. Lansko leto ob tem času je bilo vloženih 609 tožb za ločitev zakona, letos že 1388. Katoličani namravajo uprizoriti velik boj proti razkristjanjenju družin.

GRČIJA.

Povečanje Grčije. Po mirovni pogodbi se bo Grčija znatno povečala, imela bo izhod na štiri morja: jadransko, sredozemsko, egejsko in Crno morje. Štela bo 10 milijonov prebivalcev. V Aziji bo njej pripadalo mesto Smirna z okolico.

Agrarna reforma. Državni zbor je izdelal načrt o agrarni reformi, po kateri ne sme nihče imeti več kot 100 jutrov zemlje (okrog 30 hektarjev ali 55 johov).

TURCIJA.

Turčija ne priznava mirovne pogodbe Antanta je izročila turškim odposlancem na mirovni konferenci mirovno pogodbo, ki pa turškim domoljubnim krogom ni všeč. Zato so vrgli vlado, sestavili novo vlado in izjavili, da ne sprejmejo pogodbe. Turki so postali zelo korajžni, posebno ker njihove armade po Aziji Francozom in Angležem velike preglavice delajo.

DANSKA.

Novo volitve v državni zbor se izpadle neugodno za socialiste, ki so dobili 20 poslancev manj, kot so jih imeli preje. Pridobila je ljudska stranka.

Tedenske novice.

Politične.

p Največja srbska stranka o slovenski ljudski stranki. »Samouprava«, glasilo radikalne, najmočnejše srbske stranke piše med drugim o naši stranki sledečo: Slovenska ljudska stranka je največja in popolnoma ustaljena politična organizacija med Slovenci. Medtem ko je druga slovenska stranka, stranka naprednjakov (sedanji demokrati), stranka brez pozitivnega programa, skupljala pod svojo zastavo raznorodne socialne ljudi in izpovedovala načela zloglasnega zapadnega liberalizma, je vodila slovenska ljudska stranka praktično socialno politiko, bojevala silen boj proti nemškemu kapitalizmu, ki je ogro-

hal obstoj slovenskega kmeta, malega trgovca, delavca in pridobila nezmernih zaslug za gospodarski in kulturni napredek Slovencev. Naravno je in prav nič čudno, da je množica slovenskega ljudstva v tej stranki in da zaupa svojim zastopnikom v zavesti, da delajo za ljudski blagor.

p Delo za ljudstvo. Agrarna reforma radi nemarnosti liberalnih in socialističnih poslancev, ki ne marajo sodelovati v drž. zboru, ne pride nikamor naprej. Naši kmetje in obrtniki potrebujejo lesa, ki raste v ogromnih množinah v veleposestniških gozdih. Ko so bili na vladi liberalci in socialisti, so socialisti sklenili pogodbo z družbo »Croatia« in nekim verižnikom Drufovko za izvoz lesa. Oba kupca sta zaslužila s pomočjo socialistov težke milijone, kmetje in mali obrtniki pa naj se obrišejo pod nosom. Da pridejo tudi naši mali ljudje do lesa, je sklenila Gospodarska zveza v imenu lesnih in drugih zadrug v obližju Auerspergovih gozdov pogodbo, po kateri bodo smele te zadruge izkoriščevati del teh gozdov skozi 15 let. Obenem so določili, da mora dobivati vsa slovenska mizarska in tesarska obrt obdelan les iz teh gozdov po znižani ceni. Tako je potom naših zadrug zopet rešeno v korist ljudstva eno najvažnejših gospodarskih vprašanj, ki so ga socialisti tako temeljito zavozili. »Ljudski glas«, ki agitira za svojo brezversko in socialistično kmetško-delavsko zvezo, bo seveda o zgoraj omenjenih socialističnih kupčijah lepo molčal, na naše zadruge pa metal blato. Za ljudstvo je treba delati, ne pa vpiti, gospodje socialisti in komunisti.

p S pavovim perjem se ponašajo samostojneži v Kmetijskem listu. Pravijo, da so poslali odposlanstvo k deželni vladi in zahtevali, da se odpravi prepoved točenja alkoholnih pijač. In čujte — vlada se je ustrašila in prepoved takoj dvignila. Ne bodite smešni!

p Samostojni kmetje ponekod zelo prestopajo h komunistom. Če bodo Samostojni potom vednega zabavljanja na duhovnike odtujevali ljudi od Cerkev in vere, jih bo prestopilo še več. Vsaka pačica ima dva konca.

p Samostojni so zatajili svoj program. V njihovem programu stoji zapisano, naj se učitelji in duhovniki ne vmešavajo v politiko in povsod se je slišalo samostojno geslo: kmet kmeta. Stvar se je pa nekoliko drugače obrnila kot so liberalni voditelji Kmetijske stranke pričakovali. Kmetško ljudstvo je v ogromni večini ostalo zvesto svoji krščanski stranki, ki ima za seboj prečastno zgodovino za povzdigo kmetškega stanu, samostojnim pa so ostali večinoma bivši liberalci po deželi, priklopilo se jim je mnogo posebno mlajših ljudi dvomljive kakovosti, kateri pa sedaj prestopajo h komunistom. In sedaj je samostojne zaskrbelo. Klicati so začeli na pomoč in sicer liberalno učiteljsvo. V dolgem članku v št. 19 Kmetijskega lista jih vabijo, naj se priklopijo Samostojnim kmetom, ker so učitelji veliko bližje kmetškemu stanu, kot pa duhovniki, to pa zato, ker se tudi večinoma bavijo s kmetovanjem ali obdelujejo šolski vrt. (Duhovnik seveda nima kmetije in tudi

z ljudstvom ne pride toliko v stik kot učitelj! Ali ste res oslepel?) Koliko se bo liberalno učiteljsvo, ki se je dosedaj pokazalo zelo malo požrtvovalno za ljudstvo, odzvalo samostojnemu klicu na pomoč, bomo še videli. Gotovo pa je, da je s tem narejen zadnji korak samostojnih v staro liberalno stranko.

p »Kmetijski list« in hrvatska proticerkvena duhovščina. Na Hrvatskem je nekaj duhovnikov, ki se ne zavedajo več svojega vzvišenega poklica in živahno agitirajo za duhovsko ženitev, odpravo brevirja (duhovske molitve) in drugih postav, ki ne ugajajo njihovu mišljenju. So to navadno duhovniki, katerih življenje ni vzorno in katerih dušno pastirstvo ne ravno požrtvovalno. Cerkvi so v večjo škodo kot korist. Tudi naš liberalni »Kmetijski list« piše o tej stvari in imenuje to duhovščino napredno. Sedaj vsaj vemo, kakšen mora biti duhovski vzor po Kmetijskem listu. Zato mu slovenski duhovni niso všeč. In ti ljudje pravijo, da so krščanska stranka!

p Napad na zaslužnega voditelja Prekmurcev. Cela Slovenija ve, koliko je pretrpel in žrtvoval župnik Klekl za svoje Prekmurce, danes pa pride Kmetijski list, katerega urednik ni za našega kmeta niti ficka še žrtvoval, pač pa ob času, ko je bil žitni nadzornik tako postopal z našimi kmeti, da so si ga le-ti dobro zapomnili, in ta Kmetijski list grdo napada prezasluznega prekmurskega voditelja. Je pač duhovnik in duhovnik je menda vsak falot, magari če da zadnjo srajco za ljudstvo.

p »Ljudski glas«, glasilo socialistične kmetškodelavske zveze postaja zelo nervozen, ker »Domoljub« razkriva njegove komunistične cilje. Naj bodo gospodje okrog »Ljudskega glasa« le brez skrbi, »Domoljub« bo vedno izvrševal svojo dolžnost napram ljudstvu in vedno pravočasno opozarjal na grobokope kmetске samostojnosti. Komunistični socialisti pri kmetško-delavski zvezi in pri »Ljudskem glasu« bi s kmetom radi pometali, pa ne bo šlo.

p Novi liberalni poizkusi. Stara liberalna ali jugosl. demokratska stranka je zapuščena in osamljena. Vse jo zapušča, kot miš potapljajočo se ladjo. Tudi na Hrvatskem je tako. Pa demokratski gospodje ne obupajo tako hitro. Poslužiti se je treba starega načina: preobleči se je treba in zopet bo vse novo. Tako ustanovljata sedaj na Hrvatskem prosluli Pribičević in milijonar bivši minister Poljak, ki je bil pred par leti še brez vseh novcev, nekako samostojno kmetijsko stranko, torej čisto po slovenskem receptu, trdno upamo, da tudi po slovenskem uspehu.

p »Rdeči prapor«. Vlada je prepovedala izdajanje komunističnega lista »Ujedinjenje«. Namesto tega so začeli komunisti izdajati »Rdeči prapor«, ki v svoji prvi številki izjavlja, da socialistični in prevratni sanjači ter lumpenproletariat ne morejo biti komunisti. Umestno vprašuje »Jugoslavija«, kdo je lahko potem komunist.

p Židje in komunisti. Ves komunističen prevrat vodijo po svetu židje, ki pri

tem gledajo seveda predvsem na to, da napolnijo svoje žepe. Te dni je napisal Jud Kohan v listu »Komunist« sledeče besede: »More se brez pretiravanja reči, da je velika ruska socialna revolucija delo judov. In judje niso samo vodili, ne tudi danes leži sovjetska stvar v njihovih zanesljivih rokah. Mi moremo biti mirni, dokler bo vrhovno vodstvo rdeče armade v rokah Leva Trockega. Res je, da judje ne služijo kot navadni vojaki v vrstah rdeče armade, toda v odborih, v poslaniških svetih in kot komisarji vodijo judje drzno in brez strahu mase ruskega proletarijata k zmagi. Ne zmagujejo zaman judje pri vseh volitvah v sovjetske oblasti. Ni izvolil ruski proletarijat zaman za poglavarja in voditelja juda — Trockega.« — Pri nas hočejo celo na kmete razširiti komunistične nauke socialistična »Kmetško-delavska zveza«. Kmetje, pozor, gre za vašo samostojnost in vaš obstanek.

p Čudna poboljševalnica. V Kočevju bodo menda ustanovili sredi mesta zavod za padla dekleta, da se zopet dvignejo. Kakor čujemo, jih bodo poboljševali — socialisti, ki bodo v zavodu nastavljeni.

p Komunist inženjer Gustinčič, ki je pred dogodki na Zaloški cesti pobegnil v zasedeno ozemlje, se je vrnil v Ljubljano. Po Primorju je razširjal komunizem, kar pa laškim oblastem ni bilo po godu in so ga izgnali nazaj v Jugoslavijo. Tu je uvedena zoper njega sodna preiskava radi komunističnega hujskanja.

Domače novice.

d Opozarjamo vse dopisnike, da nezadostno frankiranih pisem ne bomo sprejemali. O poštnih pristojbinah glej sledečo notico:

d Zvišane poštno pristojbine. Z dnem 16. maja je treba plačati za vsako pismo do 20 gr teže 1 krono, za vsakih nadaljnjih 20 gr pa 60 vin. več; za dopisnice vseh vrst 60 vin., za tiskovine in vzorce za vsakih 50 gr 20 vin. Pristojbina za priporočene pošiljkatve znaša 80 vin., za ekspresne pa 2 K 40 vin. Za zavoje do 3 kg bo treba plačati 5 K, od 3 do 5 kg 8 kron, za vsakih daljnih 5 kg 8 kron več, torej za 6 kg teže že 16 kron. Vrhutega treba plačati še dostavnino, ki znaša za vsak paket 2 kroni 40 vin. Zvišajo se z dnem 16. maja tudi vse druge poštno pristojbine, o katerih dajemo pojasnila posamni poštni uradi. — Cenj. naročnike, dopisnike in razne vpraševalce s tem opozarjamo na nove poštno pristojbine z opombo, da naš list ne bo sprejemal nezadostno frankovanih pisem in dopisnic. Denarne nakaznice do 100 K 1 krono in 40 vin. dostavnine.

d Duhovske novice. Kot župnik na župnijo Studenec pride g. Janez Štrukelj, dosedaj župnik pri Sv. Trojici nad Cirknico, v Polhov Gradec g. Val. Zupančič, dosedaj nunski špiritual v Ljubljani, v Leskovec g. Al. Kurent, dosedanji župnik v Krškem. — Za župne upravitelje pridejo: Anton Kreč iz Šenčurja pri Kranju na Čatež ob Savi; Jožef Gnidovec, šentpeterski kaplan v Ljubljani, k Sv. Križu pri Littiji, kaplan v Toplicah g. Janko Lobe v Poljanico, leskovski kaplan g. Andr. Kopitar na Bučko. — Premeščeni so kaplani: Janez

Jeretina iz št. Ruperta kot prefekt v zavod sv. Stanislava, Anton Gole s Studenca v št. Rupert, Jernej Hafner iz Kranja k sv. Petru v Ljubljano, Fr. Vavpetič iz št. Vida nad Ljubljano kot stolni vikar v Ljubljano. — Za nunskega špirituala je imenovan g. stolni vikar Janko Cegnar.

d Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1920/21. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu poklicu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani. — Prošnji naj se priloži: a) krstni list, b) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo. Starši ali njih namestniki naj prošnje s prilogami prinesejo v zavod sv. Stanislava in ondi od 1. do 10. junija svoje sinove za sprejem v zavod osebno predstavijo. Vodstvo zavoda sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano.

d Prvi roj čebel je imel Mihael Peterelj iz Selc nad Škofjo Loko dne 17. aprila.

d Uradne ure pri deželni in okrajnem sodišču v Ljubljani so od 15. maja naprej od 8. do 14. ure. Za občevanje s strankami v sodnih pisarnah je določen čas od 8. do 121. ure, za najnujnejše slučaje do 14. ure.

d Ponarejeni bankovci. Zopet ponarejajo bankovce in sicer v prvi vrsti 20-kronske oziroma 5-dinarske. Spoznajo se po tem ker so zelo blede in da nimajo serijske tekoče številke. — Po Hrvatskem so zelo zapazili ponarejene 4000-kronske oziroma 1000-dinarske bankovce, ki so ožji in krajši od pravih. Pozor!

d Žganje prepovedano. Deželna vlada je samo delno razveljavila prepoved točiti alkoholne pijače. Ostalo je prepovedano ločiti žgane pijače, mladostnim osebam do 18. leta pa sploh ni v javnih lokalih dajati katerokoli opojno pijačo, tudi če pridejo v gostilno v spremstvu staršev. Čisto prav, ljudstvo samo naj pazi, da se bo to izpolnjevalo in le dobro delo stori tisti, ki naznani gostilničarja, ki prestopa na prepoved. Pijančevanje mladih frkolinov naj enkrat za vselej preneha!

d Potovanje po Koroškem v ozemlju, ki ga ima zasedeno naša država, je popolnoma prosto in ni treba nobenih potnih listov.

d Konec šolskega leta na srednjih šolah. Po naredbi ministrstva prosvete se 28. junija razdele dijakom spričevala in prične se velike počitnice.

d Za načelnika invalidskega odseka pri poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani je imenovan dr. Anton Brečelj bivši primarij v Gorici. Priznan mu je V. čin. razred.

d Umrila je dne 10. maja v Šmihelu pri Novem mestu šolska sestra Ingonda Pavlin, doma iz Naklega pri Kranju. Prej je bila 30 let samostanska prednica v Trnovem na Notranjskem, kjer se je odlikovala po veliki ljubeznivosti in neutrudnem delu, čeprav je bila vedno rahlega zdravja.

d Velika orlovska slavnost na binkoštni ponedeljek dne 24. maja 1920 v prijaznem trgu v Savinjski dolini v Braslovčah, katero priredi celjsko orlovsko okrožje. Nastopili bodo Orli, Orlice in naraščaj. Svirala bo orlovská

godba iz Sv. Petra v Savinjski dolini. Katoliške organizacije v Savinjski dolini, pridite po navdušenje za orlovsko misel v Braslovče.

d Vrhniško orlovsko okrožje priredi na Binkoštno nedeljo dne 23. maja t. l. javno telovadbo v Žireh. Vabite se vsi bratški odseki, orliški krožki kakor tudi slavno občinstvo, da pohitite ta dan kar v največjem številu na orlovsko slavnost v Žiri. Bog živi!

d Romanja na Krko letos o Binkoštih ne bo. O Binkoštih in kvaterno nedeljo jeseni, ravno na dan, ko so romarji prihajali na Krko, je bil vselej zapovedan post. Okoli Binkošti gre ljudem najbolj trda za živež, in kvatrna nedelja pride že preveč na jesen: dostikrat je dež, mrzlo, krajši dan. Zato so romarski shodi preloženi po Vel. Smarnu, prve tri nedelje po vrsti. Na Krki je že stara božja pot sv. Kozma in Damijana. Prišli naj bi zlasti možje in fantje, ki so si v vojski pokvarili zdravje. Nekdanja zdravnik, sv. Kozma in Damijan, naj bi jim spet sprosila ljubeža zdravja!

d Vagon manufakturnega blaga, katero je vredno do 300.000 kron, so ukradli na postaji Zalog uzmoviči, kateri so na tak način praktično izvajali komunizem. Detektivni kolodvorske policijske ekspoziture so z neumornim delom izsledili tatove in jih zaprli.

d Varčna kuharica. Spisala Marija Remec. Izšla je druga izdaja te knjige, ki prinaša na 232 straneh recepte za preprosta in cenejša jedila. Posebno dobrodošlo je drugo kazalo, ki navaja vsa jedila, ki se dajo narediti iz ene stvari — recimo iz krompirja itd. Stane vezana 36 K in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

d Mala Pesmarica je dosedaj objavila sledeče moške zbere in četverospelve: 1. D. Jenko: Što čutiš? 2. I. pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka. 3. A. Hajdrih: Slabo sveča je brlela. 4. Pod oknom. 5. V sladkih sanjah. 6.) Adrijansko morje. Izdaja drugih priljubljenih moških zborov še sledi. Pevska društva in pevci naj pridno sežejo po okusni in cenji izdaji, izvod stane le 1 K, 11 izvodov 10 K. Dobiva se Mala Pesmarica v Zvezni Knjigarni, Marijin trg, Ljubljana.

d Kateremu je kaj znano o Tonetu Kočariju, ki se je nahajal zadnji čas v št. Gotardu na Štajerskem. Pogreša se že poldruho leto. Star je 14 do 15 let in malo slaboumen. Komur je kaj znanega, se prosi, naj naznani na upravnišvo Domoljuba.

d Pogreša se od 26. aprila t. l. Janez Kimovc, 9 let star, iz Bukovce pri Vodica. Ima »cajhasto« sivo obleko, srjaco črno pisano, postave primerne, okroglega obraza, kostanjevih las. Kdor kaj ve, naj sporoči proti povračilu stroškov na Franc Kimovc, Bukovica 42, p. Vodice, Gorenjsko.

d Komu izmed vrnivših se vojnih ujetnikov iz Italije je kaj znano o Francu Maver? Zadnji naslov je bil: »Prigioneri di Lavora, Grupe 2 B, San Dona di Piave. Tam se je nahajal še junija 1919. Naj se sporoči Antonu Maver, Vrtače-Šumbreg, pošta Zagradec, Fužine, Dolenjsko. Stroški se povrnejo.

d Kdo izmed vrnivših se italijanskih ujetnikov kaj ve o Valentinu Čebašek, ki se je izgubil v predzadnji ofenzivi v južnih Tirolah. Pojasnila hvaležno sprejema proti povračilu stroškov Ivana Čebašek, Moše št. 22, pošta Smlednik, Gorenjsko.

d Kdo izmed bivših italijanskih ujetnikov kaj ve o Ignaciju Petkovšek s Stare Vrhničke. Zadnjikrat je pisal 1. julija 1919 iz bolnice v Vicenze. Sporoči naj se njegovi materi Frančiški Petkovšek, Stara Vrhnička 25, p. Vrhnička pri Ljubljani. Stroški se povrnejo.

d Izgubljeno. Dne 12. t. m. je na sejmu v Koprivniku (okraj Kočevje) nekdo zgubil v rujavi usnjati denarniki večjo vsoto denarja, za kateri denar je kupil voli, pa plačati ni mogel. Pošten najditelj se prosi, da denar proti

primerni nagradi odda pri županstvu v Žužemberku ali da vsaj pojasnilo o najditelju. Dobi tudi primerno nagrado.

Gospodarska obvestila.

g Visok davek na vstopnice. Finančni minister povsod išče dohodkov in sedaj je pritisnil na veselice, zabave, koncerte, gledišča, kino itd. Vse vstopnice morajo biti obdavčene. A tudi če ni vstopnic, se mora davek plačati za vsako prireditve, kjer se vobče zbirajo ljudje radi zabave in razvedrila. Oproščene so prireditve, kojih čisti dobiček gre ves v človekoljubne namene, dalje prireditve v vzgojne ali poučne namene društva, ki ni osnovano na dobiček. Za vsak teh primerov pa sme oprostiti le minister. Davek je naslednji: Vstopnice do 2 K davek 20 v., do 3 K je 30 v., do 5 K je 40 v., do 7 K je 50 v., do 10 K je 1 K na vstopnico itd. Vsaka davku podvržena prireditve se mora naznaniti 24 ur preje davčnemu uradu, ozir. če tega ni v kraju, finančni straži ali orožniški postaji in se morejo predložiti vse vstopnice v svrhu žigovanja. Davek je treba plačati tudi tam, kjer se pobirajo prostovoljni prispevki ali je vstopnina prosta, pa se v lokalu prodajajo jedi in pijače, poslušajo godba ali petje, gledajo predstave itd. — Kazni so določene prvokrat od 80—800 K, potem pa vedno več.

g Izvoz živinske krme. Izvoz krme za živino je dovoljen samo za živino, ki se sme izvoziti, in sicer samo za dobo 5 dni.

g Cena soli. Uprava državnih monopolov je določila sledeče cene soli: kamnita sol po 560 K, morska bela po 520 K, morska siva po 480 K 100 kg.

g Cena modri galici v Ljubljani je krog 30 kron.

g Cene blaga na zagrebški borzi dne 11. maja. Koruza 490—680 K, ječmen 500 kron, mešan grah 830 K, moka št. 0 po 1500 K, št. 2 1420 K, št. 6 1280 K.

g Eksekucijske pristojbine se zvišajo. Odrejeno je, da se od sedaj naprej kot eksekucijske pristojbine za zaostale davščine pobirajo v Sloveniji in Dalmaciji sledeče pristojbine: Za opomin od vsake polne krone 4 v., za rubež od vsake polne krone 4 v., za prodajo od vsake krone 2 v., toda tako, da znaša pristojbina za opomin najmanj 50 vin., in pristojbina za rubež ali prodajo najmanj 1 K. Vse dosežane odredbe, ki se ne skladajo s temi določili, se ukinejo.

Ij 31 vagonov sladkorja so pripeljali v Slovenijo iz Bečkereka. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru ga stoji 25 vagonov in ga stražijo detektivni kolodvorske policijske ekspoziture, da se kaj ne zgodi.

g Viničarsko vprašanje. Da se reši viničarsko vprašanje, so se zbrali v četrtek, dne 29. aprila na okrajnem glavarstvu v Mariboru določeni zastopniki Slovenske kmetijske zveze, viničarskega odseka Slov. kmetijske družbe in soc. demokratske Kmetško delavske zveze. Posvetovanje je vodil vinarški nadzornik g. Puklavec. Navzoč je bil tudi kletarski nadzornik g. Zabolnik. Kmetško zvezo so zastopali župan Galunder ter posestnika Supanič in Žebot. Po štiriurnem posvetovanju se je dosegel v toliko sporazum, da se je sklenilo poslati deželni vladi predloge začasno

ureditev viničarskega vprašanja. Če vlada ugodni točkam, ki so jih sklenili člani paritetne komisije, bodo potem okrajne viničarske komisije določile podrobnosti glede začasne ureditve viničarskega vprašanja: radi plač in nagrad. Okrajne komisije bodo tako-le sestavljene: vsaka kmetijska podružnica v okraju voli po enega in viničarji dotičnega podružničnega okoliša tudi enega zastopnika. Volitev v okrajne komisije se bo izvršila v najkrajšem času.

g **Tvornica učil.** Učiteljska tiskarna v Ljubljani bo ustanovila zadrugo, katere namen bo začeti s tvornico šolskih učil in potrebščin.

— **Valute dne 15. maja na zagrebški borzi.** 100 dolarjev 12.400 K; 100 čehoslovaških kron 248 K; 1 napoleon 480 K; 100 nemških mark 285 K; 100 romunskih lejev 272 K; 100 italijan lir 700 K.

g **Tri vagoni novih novčanic** je dospelo iz Pariza v Beograd ter se bo zamenjavanje denarja, v kolikor ni še izvršeno, v kratkem nadaljevalo.

g **Zadruga za izvoz.** Da se prepreči verižništvo z žitom posebno v Banatu, je naša vlada prepovedala ves izvoz in ga vzela sama v roke. V ta namen je ustanovila »Središnja zadruga za snabdevanje in izvoz«, ki bo imela v svojih rokah vso izvozno trgovino naše države in skrbeti za prehrano naše države. Osnovna glavica znaša 30 milijonov dinarjev in je razdeljena na 6000 delnic po 5000 din. Za 15 milijonov dinarjev delnic bo dala država, do drugih delnic pa imajo v prvi vrsti pravico kmetijske zadruge, konsumi in kmetje. Ostanek je namenjen šele trgovcem in drugim. Dividenda bo znašala 8 odstotkov.

g **Cene moki** so pričele občutno padati v Banatu. V Zagrebu ponujajo banatski židje najfinejšo belo moko po 7 K kilogram na drobno. Moka pa ne postaja samo cenejša, temveč jo je tudi dovolj. Tako prihajajo sedaj povsod skrite zaloge živil na dan.

g **Cene v Sarajevu.** »Hrvatska Slova« javlja dne 7. maja: U srijedu dotjerali su seljaci u grad dosta krumpira i brašna, nešto zobi, kukuruza i graha; pšenice nismo vidjeli na pazaru. Cijene su opet pale. I tako plaćeno je prekjučer na Baščaršiji: pšenično brašno K 13, do K 14.50; kukuruzno brašno K 8.60 do K 9.20; kukuruza K 7 do K 8; zob K 4.60 do K 5; grah kruna 9 do 10 kruna; krumpir K 3.80 do K 4.80; zelje (špinat) K 3; trešnje K 12 po kilogramu; jaja K 1.20 do K 1.30 po komadu.

g **Cene živini v Vojvodini padajo.** Vслед prepovedanega izvoza cene živini v Vojvodini polagoma padajo — toda samo na škodo kmetu, dočim se dobička navaženi trgovci po mestih in trgih drže še vedno starih cen.

g **Odkrit premog v Dalmaciji.** Pri Sinju v Dalmaciji so odkrili močne žile dobrega premoga. Ena žila je debela dva metra, a druga dvanaest in se razteza od Sinja do Trilja.

g **Kmetijske šole na Čehoslovaškem in pri nas.** Do prevrata je bilo na Čehoslovaškem ozemlju 146 kmetijskih šol, od teh 94 čeških, 48 nemških 1 poljska in 3 čehoslovaške. Po prevratu je bilo na novo otvorenih 20 šol. Pri nas pa jih je vsega 3.

skupaj 22, in sicer v Srbiji 5, od katerih je ena zaprta, v Bosni 3, ki so vse zaprte, v Sloveniji 4, na Hrvatskem 4, v Dalmaciji ena, ki je zaprta, v Vojvodini 5, od katerih pa 3 ne delujejo. Torej v resnici le 14 kmetijskih šol.

g **Izvoz in uvoz v Avstriji.** V drugi polovici lanskega leta je znašal uvoz avstrijske republike 20 milijonov centov, od katerih je odpadlo 12 milijonov na premog, drugo pa skoro vse na živež. Izvoz je znašal samo slabih 5 milijonov centov. Žalosten pogled v bodočnost!

g **Včasih tudi predobra valuta škoduje.** Ena najvažnejših švicarskih obrti je urarstvo. Švicarske ure so bile svetovno znane in se v velikih množinah izvažale. Sedaj je pa švicarska valuta napram vsem drugim izredno visoka in posledica je, da inozemstvo švicarskih ur nič več ne kupuje, ker pridejo predrage. Raditega švicarska urarska obrt zelo propada in je cel urarski sloj zašel v veliko zažato.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posejilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vioge, in jih obre-
stuje po 3% brez kakega odbitka.

Vradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Listek

Junakinja iz Štajra.

Povest. Prevaja ***

(Dalje.)

Herik Hendel je ostrmel: to je Betlen! Brat slavnega in razvpitega Gaborja, ki je gospodoval nad vso Transsilvanijo. Bil je bolj podoben roparskemu poglavarju kakor knezu. Stefan Betlen je ponovil svojo prošnjo:

»Sme li pridigar, ki ga imamo s seboj, v tej cerkvi opraviti službo božjo?«

Henrik je odgovoril: »Jaz tega ne morem dovoliti, sem samo vojak štajerskega sodnika Hendelna. Vprašajte ga, moj oče je in je sedaj v cerkvi.«

»Kaj pravite?« je grof visoko namršil obrvi. »Vaš oče da je slavni Hendel, ki kuje izvrstne meče? Čast mi je, velika čast.«

Henrik se je na lahko nasmehljaj. Ha, kuje meče, oče dela še večje reči. Oger pa se je režal in kazal zobe:

»Tudi sin je krasen dečko! Čudovite meče je napravil Hendel za kneza, mojega brata... vam-li smem pokazati svojega pridigarja?« Potegnili je izpod kamilžole koščeno piščalko in je zapiskal nanjo.

Tedaj so se odprli srebrni zastori kočije,

ki so jo vlekli čudni konji, in iz kočije je smuknila senca moža, ki je nosil dolg pridigarjski plašč in črno čepico na glavi. Na snem podbradku mu je migala redka kozja brada.

Iz daljave sem je bilo še slišati molitve in petje katoliške procesije, toda ciganska dečka sta nakrat veselo in poskočno zaigrala, da sta preglasila petje katoličanov.

Kalvinski pridigar se je globoko priklonil Henriku rekoč: »Moje ime je Firdo Pal, oznanjujem pravo vero. Ako gospod dovolite, bom v cerkvi izpregovoril o opravičenju, ne da bi žalil luteransko vero, saj sta obe veri posestrimi, ki se ljubita med seboj. Nas li morda gospodje zaničujejo?«

Henrik je zamajal z glavo: »Kaj še. Saj je bila tudi moja mati kalvinka. Toda jaz ne smem dovoliti. Poklical bom iz cerkve svojega očeta.«

Henrik je skočil s konja. Sedmograški grof je na tihem zamasknil z ustnicami, ha, to je krasen dečko. Obenem se je nanovo razmaknil srebrni zastor rdeče kočije, iz katere je zdrknila čudovito lepa deklica, pogladila je konja za nos in je nato s prijetnim korakom stopila proti jezdecu na vrancu in mu je s čistim glasom rekla nekaj besedi.

Strelci so stegovali vratove in se debelo gledali — hej, to je čedno dekle! — Toda mladi stotnik jo je komaj mimo grede pogledal; mlada lepota je to takoj opazila in je namrdnila ustnice. Ogrski grof jo je s sladkimi besedami poklical k sebi in ji pogladil podbradek ter svilnate lase, ona pa je pokazala na stotnika, ki je visok in ponosen izgubil v cerkvi, in je vprašala v tujem jeziku:

»Oče, kdo je to?«

Jezdec na vrancu ji je s konja doli pogladil kite: »To je plemenitaš iz Štajra, visok gospod, dete moje. Njegov oče kuje meče in ima denarja kakor sena.«

Mala deklica je rekla: »Kako lepo hojo ima. Redej, ki me snubi, je grof, pa hodi kakor osel. Ta gospod pa hodi čisto drugače. Gotovo zna tudi plesati. Je-li že pokončal kakega Turka?«

Ogrski grof se je smejal: »Teja ne vem, toda denarja ima kakor listja in trave.«

Skozi velikanska gotska cerkvena vrata sta ponosno stopila ven štajerski sodnik in njegov sin Henrik.

Ko jih je sedmograški grof videl prihajati, je stopil s konja, vrgel je nazaj svoj plašč, pozdravil v latinskem jeziku in je predstavil sebe: Stefan Betlen, ogrski grof; nato pridigarja: Firdo Pal, Saksonec, luč svetega bogoslovja; nazadnje deklico: Druzijana, moja edina hčerka. Nato je z občudovanjem slavil štajerske meče in meče ter je izrazil svoje veselje nad tem, da se na Dunaju obhaja protestantska služba božja. Hendel je odvrnil: »Vaš pridigar lahko govori na naši leci, samo ne sme žaliti naše luteranske vere. Ne izključujem Kalvincev iz naše cerkve, ker vem, da bomo z združenimi močmi zmagali našega skupnega dednega sovražnika.«

Grof Betlen pravi: »Koga misli Hendel, Turka?«

Sodnik je rekel: »Rim — to je naš skupni sovražnik, ki sta ga pobijala Luter in Kalvin, četudi vsak po svoje.«

Zamišljen je poslušal grof in je pri Kalvinovem imenu položil roko na svoje srce.

Grofova hčerka Druzijana je s svetlimi, črnimi očmi poželjivo opazovala mladega stotnika in je takoj zaznala, da je za glavo večji kakor njen odslovljeni ljubimec Redej in da ima veliko bolj fine poteze na obrazu kakor njen sedanji častilec grof Karoly, da ima širše prsi in plemenitejšo hojo.

Sodnik Hendel je sedaj pozval kalvinskega pridigarja, naj gre na leco, ker so luteranske ceremonije že minule. Firdo Pal se je spoštljivo priklonil in je kakor senca smuknil skozi vrata; za njim na desno sta kakor dva dobra prijatelja stopala grof in sodnik ter sta prav živahno kramljala v latinščini. Grof je poklical hčerko na svojo stran, toda ni ga slišala, temveč je z nežnim, ljubeznivim glasom vprašala stotnika, ki je zopet zajahal konja:

»Gospod stotnik, li ne pojdete poslušat naše pridige?«

Henrik je zamajal z glavo in je smehljajoč se rekel, da mora paziti pred vrati, da prenapeti luterani ne pobijejo oken.

Druzijano je močno jezilo, da noče v cerkev. Napela je ustnice ter je vrгла nazaj svojo kakor iz temne slonove kosti izrezano glavico, okoli katere so se ovijale svetle, bakrenobarvene kite in jo je pokrival škrlatast klobuček s čaplinim peresom; in je iz nekoliko mongolsko napoševnih, pa vendar čudovito krasnih oči poslala karajoč pogled mlademu stotniku. Ljubko, zapeljivo se zibajoč v kolkih, spremljana od sto in sto očaranih moških oči je šla počasi v cerkev. Šramota — črnooki gospod ni skočil s konja in ni tekel za njo. Redej, grof Karoly in drugi bi bili v polni opravi drvili čez močvirje, če bi jih bila z druge strani pogledala, kakor je sedaj tega-le...

V cerkvi je kalvinski pridigar začel svojo pridigo. Henrik je pred vrati jahal gori in dol ter je ujel nekatere besede, ki so ga mikale. Ustavil je konja ter je prisluškoval.

Pridigar je govoril o čisti veri, o lepoti božjih otrok. Henriku je kipele srce; bilo mu je, kakor bi prihajali iz daljave sladki, jokojoči se pozdravi matere. Čije vero je sedaj Firdo Pal oznanjeval na Dunaju. S početka je mož govoril čisto dostojno. Toda žal! Kmalu je tudi on začel psovati katoličane; peneč se od jeze in zloča jih je obdolževal, češ, da so popačili in oskrunili podobo Jezusa Krista; da njih Krist ni več božji Sin, ampak sin Marijin. V svoji napačni cerkvi se katoličani zde, da so polni Jezusa, pa so brez njega. — Luteranskega stotnika pred cerkvenimi vrati je minila pobožnost. Ne, to ni pozdrav njegove matere iz dežele blaženosti, tako ni nikoli govorila. In ako bi bili vsi katoličani taki, kakor je rekel ta mož, pa vendar ena ni taka. Ena, sladka, mala svetnica iz Štajerdorfa... Ravno nasprotje je od tega, kar je ta-le rekel: Odkritosrčna, nedolžna kakor sveža lilija, brez vsake zvijače in hinavščine.

Pridigar v cerkvi je končal in v temnih valovih je valovalo ljudstvo iz cerkve. Spretni stopa kraljevske dostojanstveno sodnik Hendel, na njegovi desni koraka grof Stefan Betlen, na levi pa lepa Betlenova hčerka Druzijana. Kakor dva kralja, ki sta polna skrbi za blagor svojega ljudstva, živahno govorita med seboj grof Betlen in sodnik Hendel; Druzijana pa ima že zopet svoje poševne, zametastočrne bliščee oči na mladem stotniku. Nas li vidi? Oh, sedaj pozdravlja... kako je krasen!

»Vaš sin jaha izborno in vkusno,« je rekel grof Betlen. »Je-li že zaročen s kako imetitno deklico?«

Hendel je smehljaje se odgovoril: »Saj ima komaj šele enoindvajset let.« Grof je odgovoril, da je bil on sam tudi že z enoindvajsetim letom oče.

Njegova lepa hčerka ljubko stopa proti kočiji ter zopet in zopet obrne glavo proti Henriku. Ah, kako nepopisno lepe oči ima ta stotnik.

Grof Karoly je škilast. Ona bo vzela- kogar bo sama hotela, in ne, kogar bi hoteli oče in mati... Ako umrje stric Betlen Gabor brez otrok, bo takointako Druzijana sedmograška kraljica.

»Kako krasno vojaštvo ima Vaš sin,« je rekel grof Betlen, potem ko sta se s hčerko veselo pogledala. »Kako izborno orožje imajo ti strelci! Kako rad bi govoril s stotnikom o bojni opravi, zelo hvaležen bi bil, če bi gospod Hendel poslal sina k meni, da bi se z njim pogovoril o vojaških zadevah. Stanujem ob Donavi, med vinogradi, toda tam se imenujem grof Sereni, da ne vzbujam preveč pozornosti.«

Hendel je rekel: »Poslal bom svojega sina k gospodu grofu, če danes, ker jutri mora pred cesarja.«

Mala Druzijana se je smejala, med škrlatastimi ustnami so se ji bliskali zobje liki slonova kost. O kako je vesela! Dolgočasni oče je vendarle dober. Res, povabil ga je. O veselje! O veselje! Pridel! Ha, da bi se poročila z Redejem — z opico? S Karolijem, ki ima nos postrani? Nikdar nel — — —

»No, kako je bilo?« je po končani procesiji pred velikanskimi vrati cerkve sv. Ste-

fana cesar Matija tiho vprašal škofa Klezelna, ko je sedel v svoj zlati voz.

»Je-li na minoritskem trgu kdo motil mir?«

»Ne,« je počasi odvrnil Klezel, pa bi bil rajši rekel da. »Zdi se, da je mladi Hendel dobro držal red... Toda kalvinska pridiga je bila, ki jo je povzročil neki kalvinski gospod — ki — cesar Matija se ob strani nadvojvode Maksimilijana že naslanja na blazino in v bolečini tišči skupaj ustne, ker so ga močno napadle protinske bolečine, in Klezel govori skozi okno kočije, — ki je baje Betlenov brat. To ni bilo prav, ker je samo luteranom bila cerkev na razpolago. Toda če hudiču, to se pravi Hendelnu, pomoliš mali prst —

»Krivoverstvo je krivoverstvo,« je mirno odvrnil cesar. »Med luterani in kalvinci je le mala razlika. Res je, cerkev sem dal na razpolago samo luteranom, toda kalvincev nisem izključil. Da ni bilo nerada, me veseli, to je glavna stvar. — Škof, danes ste Sit nomen Domini benedictum tako lepo zapeli kakor še nikoli. Kakšen glas imatelj Jaz pa sem vedno hripav kakor star petelin.«

Za razvedrilo.

Očetov svet. Jud sinu: »Če ti kdo kaj daje, vzemi; če ti kaj jemlje, vpij.«

Poskušeno sredstvo. Gospodinja: »Kako sem odpravila mrčes?... Čisto preprosto! Dala sem sobo v najem dijaku; ker ga nobeno noč ni bilo doma, prošla je mrčesu potrpežljivost, pobral je kopita in izginil kot kafra.«

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže s Fellerjevim pravim Elza fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepjujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza-kroglic, 6 školjic 18 K. Omot in poština posebej, a najceneje. — Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 16, Hrvatska.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, daje naš iskreno ljubljani, nepozabni oče, stari oče, brat in stric, gospod

Janez Burgar

danes, dne 17. maja ob 11. uri dop. previden s sv. zakramenti za umirajoče v 87. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo v sredo dne 19. t. m. ob pol 9. uri dop. iz hiše žalosti v Hrašah št. 20 na župno pokopališče v Smedniku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Predragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V Hrašah, dne 17. maja 1920.

Žalujoči ostali.

Zahvala. Na piaznik, dne 13. maja zvečer, je nastal na doslej nepojasnjen način ogenj v najnih gospodarskih poslopih. Da se požar ni razširil še na ostale stavbe, gro zahvala v prvi vrsti požarnim brambam, ki so hitro in v velikem številu prispele na kraj nesreče. Kolikor se je dalo dognati, so delovala sledeča gasilska društva: Črnuče, Nadgorica, Ježica, Stožice, St. Vid n. Ljubljano, Dravljica in Podutik-Glinica. Vsem požrtvovalnim gasilcem, ki so prišli na pomoč, izrekava za njih trud prisrčno zahvalo. Podboršt pri Črnučah: Pavel Rotar, posestnik št. 6; Cecilija Rotar, posestnica št. 5.

Preklic.

Spodaj podpisana preklicujem svoje obrekovanje v Francu Klečnik iz Sneberja št. 22. Ni res, da je on lučal kamenje v znamenje.

Smartno pri Ljubljani, 18. maja 1920.

Ivana Zajc.

Ovčjo volno

v večjih množinah
kupi „Impex“

eksportna in importna družba v Ljubljani, Krekov trg 10, kamor je poslati ponudbe s navedbo cene in množine ter priložiti večji vzorec. 1718

Barve za obleko!

100 zavojev 75 K
Pečatni vosek 1 kg (22 kosov) 55 K
Gladilni papir (Schmirgelpapier) 100 kosov 130 K
Sprejmejo se zastopniki,
Josip Junc, Zagreb,
Demetrova ulica 14. K.

All sie že naročil „Domoljuba“?

Zakaj kupujete tako drago malo za vozove, kremo in mažo za čevlje, ko si po mojih receptih in navodilih lahko za 200% ceneje in čisto preprosto doma pripravite. Vse tri recepte z natančnim navodilom tudi za dobavo priprav proti predplačilu za K 25.—. Ponudbe kakor znesek naj se blagovoli poslati na anončni zavod Drago Besetjak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5. 1778

Krepkega sodarskega vajenca

sprejme v učenje Franjo Repič, sodarski mojster v Ljubljani (Trnovo). Hrana in stanovanje pristo. Prijaviti se je treba osebno v delavnih dneh.

Mlinska sita

(pažitje) po najnižjih cenah nudi J. Dolnar, Svetje — Medvode.

— Dobro ohranjene vinske sode po možnosti polovnjake kupi imeljarna v Žalcu.

Kuhano maslo v vsaki možni kupimo takoj. — V. Bizjak in drug, Rogaška Slatina.

Poljedelske stroje

kot čistilnice za žito, slamoreznice, dalje raznovrstno poljedelsko orodje

prodaja

po jako ugodnih cenah tvrdka

„IMPEX“, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Trgovci, konsumna društva itd. kupijo

Krnovske suknene izdelke

najceneje na staležu tovarne. Ker je izbira velika in cena nizka, bi se izplačal obisk. Ako dohod ne bi bil mogoč, pošljem vzorce s ceno v češki veljavi. Tovarniška založba sukna Rudolf Fouka, Krnov (Jägerndorf), Šlezija.

Razglas.

V sredo dne 19. maja t. l. ob 3. uri popoldne vrši se v Stahovci pri Kamniku (gostilna „pri Korelinu“)

javna dražba

približno 2000 kbm smrekovega lesa, ki je na planini občine Gozd (pri Kamniku) in približno 300 kbm bukovega lesa ter nekaj smrekovega lesa iz planinskega gozda na Mali planini pri Kamniku.

Les se lahko ogleda vsak dan od 10. do 18. maja t. l. na licu mesta. Vsa pojasnila glede smrekovega lesa na planini občine Gozd daje načelnik gospodarskega oddelka Jožef Romšak iz Brišč hišna št. 4 pri Kamniku in glede lesa na Mali planini pa Karol Prelesnik v Stahovci.

Gospodarska oddelka za planino občine Gozd in Malo planino.

Farovski

hlapec se sprejme v službo za 3—4000 K na leto. Potrebujem tudi bolj priletnega za pri živini. Pišite na upravnštvo, Domoljuba pod sifro „Hlapec 1781“.

Hočete obdržati svojo lepoto? Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Hočete so'čnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado. Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 9—K. No. III. močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfinije lilljnomiečno milo 16 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhaj, pre-

rano osivenje. Zabrani plešo! 1 lonček 9 K. No. III 12 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 2 K 50 v in 3 K.

Mučijo Vas kurja očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez

bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škatljica 4 K—v, velika škatljica 6 K—v.

Zelite se kaj?

Fellerjeve Elza umijvalne pastile (Kolonjska voda) 1 škatla 7—K.

Fellerjev uspalni prašek proti potanju 1 škatlja 6 K. Fellerjev mentolni črtnik zoper glavno- in zobobol 1 škatljica 4 K—v. Fellerjev Elza fluid 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 36 K.

Najboljši parfum z najfinjšim duhom od 8 K naprej. Najfinjši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 vel. škatlja 12 K.

Močna Francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. Ovoj in poštnina posebej a najceneje. — Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elzatrž št. 16, Hrvatska.

Primešaj krmi Mastin

enkrat na teden eno pest. Ob pomajkanju krme ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmla pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietetično sredstvo, za živino, je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, A Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašička ali vola.

Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina 20:50 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftomazilo) uniči pri ljudeh in živini, garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpušcaje, Ne smrdi, nemaže perilo. 1 lonček 8 kron. Po pošti 10 kron 50 v.

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Najstarejša hranilnica na Slovenskem.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani — ustanovljena 1. 1820
obrestuje hranilne vloge s
3%.

Kranjska hranilnica je pupilarno varena zavod in jo nadzoruje deželna vlada. Za plačila zavodu se dajo na razpolago poštne položnice. Čisti dohodek Kranjske hranilnice je — ne glede na to, kar se odkaja rezervnim zakladom — po pravih določen v pospeševanje občekoristnih naprav in podjetij na Kranjskem. — Skupna svota doslej v te svrhe odmenjenih zneskov znaša K 8,761.118:37.

Za zeleno krmo

prporočamo sledeča semena: grahoro čisto ali pomešano z ovsem po K 4:20 kg. tečo za krmo po K 4:60 kg., grah za krmo po K 3:20 kg., Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Gospodarska pisarna dr. Černe

posojila, zemljišča in posestva, ureditev pošiljatev iz Amerike in ameriških zapuščin, nakazila denarja v vse kraje, vse go... spodarske zadeve ...

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 (poslojpe Ljudske posojilnice).

Svilena in žimnata mlinska sita

(pajtlji) vseh vrst se dobe v trgovini A. Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 35, nasproti „Stare Tišlarjeve gostilne“.

Zenske lase

rezane in mešane kupuje v vsaki množini po najvišji ceni

Matija Podkrajšek brivec, Ljubljana, Sv. Petra cesta 32.

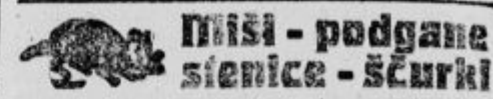

Zaloga pohištva in tapet. delavnica

BRATA SEVER

Ljubljana, Gosposvetska cesta (Koliželj)
priporoča vsakovrstno pohištvo
— — — po zmernih cenah. — — —

Vabimo na ogled! Vabimo na ogled!

miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moji najbolj preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 10 K, posebne močne vrste 20 K, posebno močna tinktura za stenice 10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 6 in 12 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 6 in 10 K, nktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (unič. rastl.) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport: M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Blode (krnje)

deske, trame, kostanjev les, gozdove in oglje iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba IM-PEX v Ljubljani, Krekov trg 10.

Cenjenim naročnikom in drugemu slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem dobil zopet priznano najboljšo in zanesljivo

„BARVO“

za barvanje vsakovrstnega biaga. — Dobi se: črna, modra, rudeča, zelena, rujava in lila barva v zavitkih po K 2:20 en zavojček pri

Karl Loibner

Celje, pri „Zvoncu“.

Razpošilja se vsaka množina po pošti. — Vsakemu naročilu se pridedene slovensko navodilo.

Cementna strešna opeka

najbolj trpežne vrste se dobi pri tvrdki

Ioan Jelačin, Ljubljana Emonska cesta 2. 4799